پیکارپامیر

۲۰۱۷/ ۲/۲۵

وقایع افغانستان از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱٤ میلادی

(بخش۷۵)

والی غزنی، هم دزد هم صاحب خانه

چیزدیگری که بگونه بسیار ننگین و تعجب برانگیز درهمین شب و روز واقع گردید این بود که وقتی گروه طالبان درهفتهٔ اولِ ماهِ نوامبر، بالای شهرِغزنی چند موشک شلیک کردند، " موسی اکبرزاده " والی ولایت غزنی دربرابرِ سوأل ِخبرنگار که بصورت مصور و مستند ازطریقِ برنامه های تلویزیونی هم پخش گردید، اعتراف نمود که **" : طالبان به اجازه و تقاضای او، دو راکت را به داخل شهر غزنی شلیک کرده اند** " . . .

موسی اکبرزاده والی غزنی

والی غزنی علاوه کرد " : **این افرادِ طالبان، رفقایم میباشند و برای جلبِ آنها در روندِ صلح، این کار را کرده ام** **"...**یا علی العجب (حادثهٔ جالب و درعین حال خونین و ننگینِ دیگری که فقط مدتِ کوتاهی پس ازشلیکِ موشکها بالای شهرغزنی رُخ داد، سنگساریک مادر و دختر، به جُرمِ " زنا " توسط گروه طالبان در ولایت غزنی بود. دراین موردنیز، " موسی اکبرزاده" والی غزنی دریک مصاحبهٔ رسانه یی با صراحت اعتراف نمود که **" من دستور سنگسار این دو تن را به طالبان داده ام "...**

"خامه پرس" بتاریخ ۲۹ ماه دسمبر۲۰۱۳م نوشت که " : **علی اکبر قاسمی عضو مجلسِ نماینده گان در نشستِ عمومی روز یک شنبهٔ مجلس گفته است که ماموران امنیت ملی، چهارواسکتِ انتحاری را از منزلِ موسی خان اکبرزاده والی غزنی پیدا کرده اند... فردی بنام امان الله ازاعضای شورای ولایتی غزنی قصد داشت موضوع را رسانه یی بسازد، اما والی غزنی او را تهدید کرده است ... پیش از این، آقای اکبرزاده متهم به همکاری با گروه طالبان شده بود، اما وی گفته بود که طالبان به او گفته اند که اگر فعالیت نکنند از طرف سر دسته های شان نکوهش میشوند، بنابرآن، وی برای طالبان اجازه داده بود که هفتهٔ سه راکت به ولایت غزنی پراب کنند، اما طالبان بیشتر از سه راکت در هفته پرتاب کرده بودند "...**

دست سنگسار شده در زیر آواری از سنگ

این، تنها نبود. رسانه های افغانستان درماه فبروری ۲۰۱۵م، ضمن آنکه ازقولِ یک منبع " امنیت ملی" افغانستان، خبردستگیری فردی بنام "عبدالقادرواحدی" مشاورِ والی غزنی را منتشرکردند، گزارش دادند که " : **...مشاورِ سرپرستِ {والی} ولایت غزنی اعتراف کرده که وی سخنگوی داعش درافغانستان بوده است."**

پس آیا کسی دردرازنای تاریخ و درکدام گوشهٔ دیگرِ جهان چنین حکومت دار و ولایت دار را دیده یا شنیده است که هم درنقشِ دزد و هم درموقعیت صاحبِ خانه قرارداشته باشد ؟ وقتی والی مذکور با صراحت میگوید که " طالبان رفقای من هستند"، دیگر، ماهیتِ اصلی وی و جریانِ توطئهٔ ضد ملی آشکارا میگردد .

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

هنگامهٔ پیمان استراتژیک با امریکا

دررابطه به عقدِ پیمانِ ستراتژیک با ایالات متحدهٔ امریکا، همانطورکه گفتیم، سرو صدا های زیادی درداخل افغانستان به راه افتید و اعتراضاتِ مختلفی در حلقاتِ پارلمان، مطبوعات، جامعهٔ مدنی و روشنفکری داخلی و رژیم های همسایه بروز نمود .

دولت کابل، برای آنکه بتواند ازیکطرف زمینه های " توافق ملی" و شرایطِ "حقوقی" درداخلِ قلمرو افغانستان غرضِ امضای پیمان استراتژیک با ایالات متحدهٔ امریکا و تداومِ مذاکره با گروه طالبان را مساعد سازد و ازسوی دیگر، ازشدتِ اعتراضات و نگرانی های کشورهای همسایه و منطقه از این ناحیه بکاهد، بتاریخ شانزدهمِ ماه نوامبرسال ۲۰۱۱میلادی "لویه جرگه" یا مجلس بزرگ " مشورتی" را درشهر کابل، بازهم در بحبوحه ی تهدید ها، مخالفت ها و نا باوری های عامه دایر نمود. قرارِ گزارشهای رسمی، دراین مجلس، به تعداد بیش ازدوهزارنفراز مرکز و ولایاتِ کشوربه شمولِ اعضای کابینه، برخی ازاعضای پارلمان ومجلسِ سنا، رهبرانِ جهادی، علمای دینی، رهبرانِ احزابِ سیاسی، هیأت کوردیپلوماتیک مقیمِ کابل و نماینده گان " آیساف"، " ناتو" و ... اشتراک ورزیدند و کارِ آن چهارروز ادامه یافت. حامدکرزی رییس جمهورافغانستان طی سخنرانی اش بمناسبتِ افتتاح این مجلس چنین گفت " : **درصورتیکه منافع افغانستان در پیمان استراتژیک با امریکا تأمین شود، این کشور میتواند در افغانستان تأسیساتِ نظامی داشته باشد...اما به هیچ کشوری اجازه داده نمیشود تا از خاکِ افغانستان علیه کشور دیگری استفاده کند...امضای پیمان استراتژیک با امریکا به سودِ افغانستان است تا جامعه ی جهانی، این کشور را پس از سال ۲۰۱٤ تنها نگذارد. . . امریکا برای منافع خود خواستارِ امضای پیمان استراتژیک با افغانستان است و افغانستان نیز باید دنبالِ منافع خود در این رابطه باشد... ما تثبیتِ حاکمیتِ ملی خود را به هرعنوان میخواهیم و از امروز میخواهیم... رابطه ی دراز مدت میان افغانستان و امریکا باید رابطه میان دو کشورِ مستقل باشد که منافع هر دو کشور در آن تأمین شود... هم با بریتانیا، هم با اروپا، هم با ناتو و هم با امریکا حاضر هستیم و خوشحال هستیم که پیمان استراتژیک داشته باشیم "...** (۲۹۷)

اعضای این جرگه، پس ازآنکه صبغت الله مجددی را بحیثِ رییس جرگه انتخاب کردند، کلیه افرادِ اشتراک کننده را به چهل کمسیون منقسم نمودند تا هرکدامِ آنها، پیرامونِ دو هدف (امضای پیمان با امریکا و ادامه ی مذاکره با گروه طالبان) به مشوره بپردازد و درنهایت، نظراتِ هرکمسیون، توسط رییس آن درجمع عمومی قرائت شود. نتیجه آن بود که اعضای جرگه، با اتفاق هم، همانطورکه تدویرِ این جرگه یا مجلس مشورتی را ازقبل تأیید نموده بودند، علاوه ازآنکه به حکومتِ افغانستان "مشوره " دادند تا پیمانِ استراتژیکِ موردِ نظر را با ایالات متحده به امضا برساند و با گروه تروریستی طالبان به مذاکره بپردازد، (چیزیکه دقیقاً ازسوی آگاهان و تحلیلگرانِ سیاسی قابل پیشبینی بود)، فشردهٔ قطعنامهٔ که درپایان این نشست صادرشد، چنین بود :

*** به مقدسات دینی وعنعنات مردم افغانستان بدون هیچ نوع کوتاهی احترام گذاشته شود**

***قوانین افغانستان احترام و رعایت گردد.**

***سندِ همکاریهای استراتژیک به سه زبانِ دری، پشتو و انگلیسی ترتیب و در شروع آن، بسم الله الرحمن الرحیم تحریر گردد .**

***رهبری تمام عملیاتها باید به عهده نیرو های امنیتی افغانستان باشد. نیرو های امریکایی باید از عملیاتهای خود سرانه و بدون هماهنگی با نیروهای امنیتی افغانستان خود داری نموده و به حاکمیتِ ملی کشور احترام نماید .**

***زمان انفاذِ همکاریهای استراتژیک به زود ترین فرصت و پس از امضای سند شروع گردد .**

***ایالات متحده تعهد نماید که به ساختار های موازی به حکومت جمهوری اسلامی افغانستان خاتمه داده و نهاد های رسمی حکومتی را در پیشبُردِ وظایفِ محوله شان همکاری نماید .**

*** امریکا نمیتواند در امورِ مربوط به شورای ملی، ساختارهای سیاسی و امورِ قضایی افغانستان مداخله نماید و یا درخاک افغانستان زندان داشته باشد. بنابراین، مسئولیتِ تمام زندانهای امریکایی که در قلمرو افغانستان وجود دارد به اسرع وقت با تمام زندانیان آن به حکومت افغانستان سپرده شود .**

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

*** امریکا در قسمت احیا، تعلیم، تجهیز و تسلیح قوای هوایی کشور اقدام عاجل نماید .**

***امریکا باید در مورد آماده ساختن بورسیه ها و زمینه های تحصیلات عالی در رشته های مختلف تعهدات مشخص داشته باشد.**

*** برای حصول اطمینان از همکاریهای استراتژیک ، سند مورد نظر باید در سازمان ملل ثبت شود و از آنها تعهد گرفته شود که همکاریها و امور تعهد شده از سوی امریکا در وقت معین آن عملی میگردد .**

*** درسند باید ذکرگردد که درصورت حملهٔ کدام کشورِ دیگر بالای افغانستان، امریکا در پهلوی افغانستان ایستاده میشود.**

*** امریکا باید ضمانت نماید که افغانستان به صحنهٔ رقابتهای سیاسی مبدل نمیگردد .**

*سند همکاریهای استراتژیک توسط متخصصین دقیقاً ارزیابی، تجزیه و تحلیل شود .

***افغانستان و امریکا به صورت مساویانه حق فسخِ سند همکاریها را داشته باشند .**

***با امضای این سند، اسناد و قرار داد هایی که در دورانِ حکومت موقت، انتقالی و دورهٔ اولِ حکومت انتخابی افغانستان به امضا رسیده است، لغو گردد.**

***امریکا افغانستان را بنا به درخواستِ خودِ افغانستانی ها در دفعِ تجاوزاتِ خارجی و بر اساس اصولِ پذیرفته شدهٔ بین المللی، همکاری به موقع نماید.**

***نیرو های نظامی امریکا در تأسیساتِ نظامی شان در زیرِ بیرقِ افغانستان زند گی نموده و به قانون اساسی کشور احترام نمایند .**

***امریکا باید زمینه آن را مساعد سازد تا حکومت افغانستان بتواند از سرحداتِ خود به صورت مؤثر حفاظت نماید.**

*** سند همکاریهای استراتژیک با امریکادرحد یک پیمان یا موافقتنامه باشد نه اعلامیه یا چیزی کمتر از پیمان و موافقتنامه.**

***درارتباط با همکاریهای دفاعی و امنیتی امریکا با افغانستان و استفاده ازتأسیساتِ نظامی کشور اکنون و پس از سال ۲۰۱٤، حکومت افغانستان باید اصولِ نافذِ بین المللی را رعایت نماید. تعداد و نوعیتِ تأسیساتی که امریکا خواهان آن است، هم اکنون تعیین گردد.**

*** ترجیح داده شود که این تأسیسات در نزدیکی سرحدات افغانستان با کشور های همسایه، بخصوص با کشور هایی که افغانستان ازآن جا تهدید میشود، قرارگرفته شود.**

*** امریکا نمیتواند از این تأسیسات برای تقویت مخالفین استفاده کند."**

آگاهانِ سیاسی درعینِ حال، تدویرِاین جرگه را ترفندی ازسوی حکومتِ حامد کرزی درجهتِ بدست آوردنِ تأییدیهٔ اشتراک کننده گان پیرامونِ خواستهای امریکا دانستند. مقالات، تحلیل ها و تبصره های زیادی ازطریق رسانه های افغانی درداخل و خارج افغانستان، بویژه راجع به زیان ها ی ملی وسیاسی آن به نشر رسید و تظاهراتِ نسبتاً وسیعی ازسوی هوادارانِ " تنظیم" های اسلامی، شاگردان و محصلانِ معارف درکابل، جلال آباد، هرات و جا های دیگر، به ضد امضای این قرار داد به راه انداخته شد و حتا عده یی ازعلما و روحانیونِ افغانستان چنانکه قبلاً نیز تذکررفت، ضمن سخنرانی ها و صدور اعلامیه های شان، امضای پیمانِ استراتژیک با امریکا و تأسیسِ پایگاه های نظامی آن کشور درافغانستان را "حرام" و خلاف قوانینِ اسلام خوانده علاوه نمودند در صورتیکه این پیمان به امضا برسد، آنها دست به " شورش" خواهند زد. درهمین شب و روز و درقبالِ چنین مخالف ورزیها، ادعا هایی ازسوی بعضی افراد و منابع سیاسی درکشور صورت گرفت مبنی بر اینکه دست ِمنابع اطلاعاتی رژیم های جمهوری ایران و حکومت پاکستان دردرونِ چنین اعتراضها قویاً دخیل میباشد. جالب این بود که بعضی از رهبرانِ احزابِ سیاسی غیرمذهبی پاکستان، تأیید و خوشبینی شان را درقبالِ تدویرِ "جرگه مشورتی " کابل ابراز نموده و سیاست های ضد افغانی مقام های پاکستان را به بادِ انتقاد گرفتند. مثلاً، " مختارخان یوسفزی" رهبرحزبِ پختونخواه ملی عوامی پاکستان و " هاشم مختار " معاونِ حزبِ عوامی نشنل پارتی، خوشنودی شان از تصامیم و فیصله های جرگه را تبارزداده

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

حضورِ نیروهای خارجی در خاکِ افغانستان را " یک نیاز جدی " خواندند .

آنچه جالب بود، این بود که حامد کرزی طی جلساتِ " لویه جرگه " با صراحت گفت که " با همه کشورها راجع به امضای قراردادِ امنیتی صحبت کرده، همه به انجامِ اینکار موافق بودند. فقط یک کشورموافق نبود و آن جمهوری اسلامی ایران است "

نمایی از افتتاح " لویه جرگه " یا مجلس مشورتی در کابل به روز شانزدهم ماه نوامبر ۲۰۱۱م

بهرحال، درقبالِ آنهمه سر و صدا های سیاسی مبنی برتأسیسِ پایگاه های نظامی امریکا درخاکِ افغانستان، نشریهٔ انترنتی " امید وطن " نیزمطلبی را بصورت اختصاصی درهمین زمینه به نشر سپرد که اینک، غرضِ روشن شدنِ برخی ازگوشه های سوال برانگیزِ این اقدامِ مهم و چگونه گی نظراتِ افراد و منابع ملی و روشنفکری افغانستان درآن مورد، اصلِ مطلب را بدونِ کم و کاست در اینجا نقل میکنیم :

"علی رغم گفت و گوهای امریکا با گروه طالبان در قطر، آنچه که در داخلِ افغانستان در حال ِجریان است، فعالیت های گستردهٔ نظامیان و مهندسینِ امریکایی به منظورِ ایجاد پایگاه های نظامی امریکا درچند منطقهٔ مهم و استراتژیک است . اگرچه ایجادِ پایگاه ها اصولاً بعد از امضای پیمان راهبُردی میان امریکا و حکومت افغانستان باید عملی شود، ولی امریکایی ها بدونِ توجه به این مسأله، محل های ایجادِ این پایگاه ها را از قبل مشخص کرده و محدودهٔ جغرافیایی این محلات را پس از نقشه برداری های لازم تعیین نموده اند. قرار است این پایگاه ها در ولایت های قندهار، هلمند، حوالی شهرمزارشریف، جلال آباد، خوست و شیندند هرات ایجاد شود. تیم های مهندسی وزارت دفاع امریکا ازهفته ها قبل، کارهای مقدماتی را در این ولایات بطور آرام وبدون سر و صدا و به دور از چشم خبر نگاران، مطبوعات و رسانه ها آغاز کرده اند. این اقدام ِامریکایی ها بدان معناست که سرانِ کاخ سفید اولاً درزمینهٔ احداثِ پایگاه های نظامی درافغانستان کاملاً مصمم اند و ثانیاً پیمان ِاستراتژیک میان کابل و واشنگتن از نظر آنها یک پیمان ِسمبولیک و پیشاپیش امضا شده تلقی میگردد. امریکایی ها با رفتارِ مستکبرانه ای که در افغانستان در پیش گرفته اند، اهمیتِ چندانی به مخالفت های مردم، حکومت و پارلمانِ افغانستان در این زمینه قایل نیستند. تصمیمِ امریکا برای ایجاد پایگاه های نظامی در افغانستان از لحاظ ِاصول و توافقاتی که فیمابین دو کشور انجام شده است تنها زمانی امکان پذیراست که حکومت های دو کشور در مورد ِآن رسماً توافق کرده و پارلمان افغانستان نیز آنرا تصویب کرده باشد، درغیر اینصورت، هرگونه اقدامِ یکجانبهٔ امریکا یی ها حتی با قوانینِ خود آن کشور نیز مغایرت

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

داشته و آشکارا یک اقدامِ اشغالگرانه تلقی میشود. یکی از بند های مهمِ سندی که به پیمان نظامی و دراز مدتِ استراتژیک میان امریکا و افغانستان شهرت یافته است، به ایجادِ پایگاه های نظامی ایالات متحده در قلمرو افغانستان اختصاص دارد، اما هنوز دو کشور در موردِ برخی از جزئیاتِ این سند ظاهراً به توافق نرسیده اند و در صورتی هم که حکومت افغانستا ن با آن موافقت کند، محتویاتِ سند و پیمانِ متذکره تنها زمانی قابل اجراست که پارلمانِ افغانستان آنرا به تصویب برساند. درافغانستان، اکثریتِ مردم و بیشتر اعضای مجلسِ نمایند گان با امضای چنین پیمانی مخالف اند و ایجادِ پایگاه نظامی امریکا در کشور را مغایرِ امنیت و استقلال افغانستان دانسته و معتقد اند که هرگاه چنین رویدادِ نا گواری اتفاق بیفتد، نه تنها جنگ و خشونت در افغانستان ، همچنان حتی بیشتر از گذشته ادامه خوهد یافت، بلکه افغانستان به معنای وسیع کلمه، به یک مستعمرهٔ امریکایی تبدیل خواهد شد. . . مطالعهٔ تاریخِ گذشتهٔ افغانستان نشان میدهد که این گونه پیمان ها و معاهداتِ اشغالگرانه که جاده صاف کنُ لشکرِ بیگانگان در کشور میباشد، همواره بعنوانِ یک خیانتِ ملی تلقی گردیده و افغانها از آن با نام معاهدات و پیمان های ننگین یاد کرده اند. پیمان استراتژیک با امریکا که هدف ازآن ایجاد پایگاه های نظامی آن کشور در افغانستان است، چیزی شبیه به " معاهدهٔ گندمک " ومعاهدهٔ خفت بارِ " دیورند" در قرن نزده است که اولی توسط امیر محمد یعقوبخان و دومی توسط امیر عبدالرحمن خان با انگلیسها به امضا رسید. . . اکثر کارشناسانِ افغان براین باوراند که پافشاری امریکا در موردِ ایجادِ پایگاهِ نظامی در افغانستان، برخاسته از اهدافِ پنهانی و پشتِ پرده امریکایی ها در منطقه ی ماحولِ افغانستان است. آنها میخواهند با برقراری یک صلحِ نیم بند طالبانی و یا تجزیهٔ افغانستان به دو کشورِ جداگانه، از این سر زمین بعنوان یک تخته ی خیزبرای مداخله در کشورهای ما حولِ افغانستان استفاده کنند. به گفتهٔ کارشناسان، هشتاد در صد از اهدافِ امریکایی ها از سیاست پایگاه سازی درافغانستان، جنبه های بیرونی و فرا مرزی دارد و میخواهند با تثبیتِ حضورِ دراز مدتِ خود در افغانستان، این کشور را به یک ژاندارمِ امریکایی در منطقه تبدیل کنند. تسلط بر منابع عظیمِ نفت و گازِ آسیای مرکزی، ایجادِ یک " نقطهٔ تهدید" علیه ایران و راه اندازی فعالیتهای خرابکارانهٔ نظامی و استخباراتی علیه این کشور و تبدیل کردنِ افغانستان به برجِ دید بانی علیه روسیه و چین و مهار کردنِ این دو قدرتِ بزرگِ منطقه ای از جمله اهدافِ اساسی و راهبُردی امریکاست. تسلط بر منابع عظیمِ نفت و گازِ آسیای میانه و ایجادِ یک منطقه تهدید علیه جمهوری اسلامی ایران، برای اهدافِ استراتژیک و توسعه طلبانه امریکا در منطقه در مقایسه با سایر هدف های واشنگتن، اهمیتِ اساسی و درجه یک دارند. به این صورت، هرگاه روندِ نا میمونِ پایگاه سازی امریکا در افغانستان تحقق پذیرد، نه تنها امنیتِ پایدار و قابلِ اعتماد در افغانستان بر قرار نخواهد شد، بلکه تمامِ مساحتِ جغرافیای این منطقه که افغانستان نیز جزوی ازآن است، با یک بحُرانِ عمیق و دراز مدت و چالشهای خطرناک و غیر قابل کنترول مواجه خواهد شد. " (۲۹۸)

گروه طالبان که قبل ازتدویرجرگه، اخطارهایی به نشر رسا نیده و حتا ادعا کرده بودند که نقشهٔ مربوط به ترتیباتِ امنیتی جانبِ دولت را دردست دارند، پیش ازآنکه نماینده ها به نشستِ رسمی بپردازند، یک و دو موشک بسوی محلِ برگزاری جرگه شلیک کردند که تلفاتی درقبال نداشت، و اما، مقام های امنیتی کشوربا انتشارگزارشهایی، ادعا کردند که سازمانِ جاسوسی ارتشِ پاکستان میخواست این جلسات را اخلال کند، ولی آنها موفق شدند ازآن جلو گیری بعمل آورند. چنانکه " تورن جنرال شهیم" فرمانده فرقه ی نمبر(۱۱۱) کابل طی یک کنفرانس مطبوعاتی اظهار داشت که **" نُه تن به شمولِ یک عضو سازمانِ استخباراتِ پاکستان (آی.اس.آی (را که قصدِ اخلالِ لویه جرگه ی عنعنوی را داشتند دستگیر کرده اند "** .جنرالِ مذکورهمچنان گفت که **" دو روز قبل از برگزاری جرگه، دو فردِ مجهز با واسکت های انتحاری را که قصدِ عملیات را داشتند، در ساحه ی پلچرخی دستگیرنمودند... پنج تن دیگررا در ساحه ی ارغندی بالا و یک تن را در ساحه ی خاکِ جبارِ کابل با یکمقدار سلاح، مهمات و لباسِ اردو و پولیس ملی دستگیر کردند." (۲۹۹)**

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارئ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ